

بازخوانی دیدگاه کارشناسان سیاسی درباره پنجمین سفر خارجی رئیس‌جمهور

فصل جدید روابط تهران–مسقط

مرتضی محمدپور

عمان پس از کشورهای تاجیکستان، ترکمنستان، روسیه و قطر، مقصدپنجمینمقصداخرجسی آیت ا... سید ابراهیم رئیسی از زمان آغاز فعالیتش به‌عنوان رئیس دولت‌سیزدهم‌است‌ورئیس‌جمهور قرار است امروز در صدر هیئتی بلندپایه به این کشور سفر کند و با مقامات آن به گفت و گو بنشیند. نکته شایان توجه اینجاست که همه این کشورها به نوعی همسایه جغرافیایی یا راهبردی جمهوری اسلامی ایران هستند و تأثیرگذاری و تأثیرپذیری چشمگیری بر مناسبات سیاسی والبنه ارتباطات اقتصادی و تجاری تهران دارند و به نظر می‌رسد که دولت سیزدهم برخلاف رویه قبیل، به جای آنکه آرمان شهر خود را در سرزمین‌های دوردست غربی بجوید، به توسعه مناسبات با همسایگان ایران اسلامی امیدوار است.

- عمان، دروازه تجارت دریایی با جهان

تعیین چشم‌انداز یک‌ونیم‌میلیارد دلاری برای معاملات تجاری ایران و عمان در کوتاه‌مدت به این دلیل اهمیت مضاعفی می‌یابد که تجارت دریایی، محور همه مناسبات اقتصادی تهران با مسقط است، لذا در سایه تأمین امنیت کریدور تجاری دریای عمان، دو کشور می‌توانند حتی به تحقق رقمی بسیار بزرگ‌تر از یک و نیم میلیارد دلار در سال برای سقف معاملاتی خود امیدوار باشند. جعفر قنادباشی، کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا، در این باره به «ایرنا» می‌گوید: عمان ظرفیت‌های زیادی برای روابط اقتصادی دارد و از جمله کشورهای منطقه

است که بازارهای آن نسبت به واردات کالاهای ایرانی پذیرش چشمگیری دارند. همچنین روابط دو کشور می‌تواند کاستی‌هایی را که در زمینه صادرات و تجارت در منطقه به وجود آمده است، برطرف کند و جای خالی برخی کشورهای معارض با جمهوری اسلامی، با نقش آفرینی تجاری مسقط جبران شود، لذا باید انتظار داشته باشیم سفر رئیس‌جمهور، سرآغازی برای فصل روابط بیشتر و گسترده‌تر عمان با ایران باشد.

● **مسقط، دروازه‌ای برای نجات صنعا**
به‌داعیان برخی کارشناسان، تقویت ارتباطات میان ایران و عمان می‌تواند مقدمه‌ای برای دسترسی تجار ایرانی به شرق افریقا و حتی صادرات گسترده و امن گاز ایران به اروپا از راه دری باشد تا جایی که محمد الرومچی، وزیر انرژی و معادن عمان، در دیدار اخیر خود با جواد اوجی، وزیر نفت کشورمان، از آمادگی مسقط برای اتصال خط لوله صادرات گاز ایران به یمن و کشورهای شرق آفریقا خبر داد.

میرجوادبیات، کارشناس مسائل خاورمیانه، در گفت و گو با «ایسنا» تصریح می‌کند که احتمالاً بعد از این سفر، شاهد این باشیم که به صورت تدریجی، اهمیت اقتصادی عمان برای ایرانی‌ها افزایش یابد و حتی در حوزه اقتصادی، مسقط جانشین دبی برای ایران شود. ضمن اینکه پس از عقب نشینی قریب الوقوع متجاوزان از خاک یمن و برقراری صلح در این کشور، بدون شک ایران، اصلی‌ترین تأمین‌کننده نیازهای این کشور به منابع انرژی خواهد بود. هفت‌سال و ۵۷ روز از آغاز تهاجم نظامی گسترده ائتلاف کشورهای عربی به یمن

می‌گذرد، علی‌رغم محاصره همه‌جانبه یمن و دسترسی نداشتن رسمی جمهوری اسلامی به زمندگان حوثی برای پشتیبانی‌های لجستیکی، این کشور توانسته است به سطح چشمگیری از توانمندی بازدارنده دفاعی در برابر متجاوزان دست پیدا کند و در این شرایط، سفر رئیس‌جمهور کشورمان به عمان که در همسایگی یمن قرار دارد، می‌تواند از نظر راهبردی نیز برای هم‌پیمانان آمریکا در منطقه نگران‌کننده باشد.

بیات در این باره می‌گوید: عمان دارای رقابتی پنهان با امارات است و علاوه بر این، با برخی کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس نیز جالش‌های استراتژیک دارد، لذا به این دلیل که تشدید تنش‌ها در یمن و استمرار این ناامنی می‌تواند برای عمانی‌ها هم نگران‌کننده باشد، مسقط به‌طور پایدار و صادقانه تلاش خواهد کرد رابطه خوب خود با ایران را حفظ کند و البته این ارتباط نه تنها برای جمهوری اسلامی بسیار راهبردی

نگاهی به تحولات سومین دوره انتخابات هیئت رئیسه مجلس یازدهم

رقابت فراکسیون ها برای انتخابات هیئت رئیسه بهارستان

هنوز نماینده دیگری برای انتخابات ریاست مجلس اعلام آمادگی نکرده است. وی افزود: عصر سه شنبه نیز مجمع عمومی فراکسیون انقلابی مجلس تشکیل جلسه می‌دهد و نتیجه رأی‌گیری در باره گزینه‌های هیئت‌رئیس‌مجلس در مجمع عمومی، صبح چهارشنبه در اختیار صحن علنی مجلس قرار می‌گیرد. امیدوارم کسانی که رأی لازم را برای انتخابات هیئت رئیسه مجلس در فراکسیون انقلاب اسلامی نمی‌آورند، به تعهد خود پایبند باشند و دیگر در صحن علنی مجلس برای انتخابات هیئت رئیسه نامزد نشوند.

- **قالیباف می‌ماند**

در همین راستا نام‌های زیادی شنیده شده. اما تاکنون آنچه قطعیت یافته، حضور چهره‌ها و افراد در رقابت‌های انتخاباتی هیئت‌رئیس‌مجلس بوده‌است. محمد باقر قالیباف، الیاس نادران، فریدون عباسی، (نام مرتضی آقا تهرانی هم مطرح شده، اما تاکنون خبر رسمی به نقل از وی درباره حضور در این انتخابات منتشر نشده‌است) نامزد‌های ریاست مجلس، نامزد های ریاست مجلس و علی‌نیکزاد، عبدالرضا مصری، حجت الاسلام مجتبی ذوالنوری، حجت الاسلام محمد رضا میرتاج‌الدینی، حمیدرضا حاجی بابایی، ابراهیم عزیزی (نماینده کرمانشاه)، حجت الاسلام نصرا... پژمان‌فر، محمد مهدی زاهدی نیز نامزد‌های نواب رئیس مجلس هستند. کاندیدا های دبیران

هیئت‌رئیس‌ه هم‌عبارتند از سید ناصر موسوی لاریجانی، علی‌کریمی فیروزجایی، حسینعلی حاجی‌دلیگانی، روح‌ا... متفکر آزاد، محسن دهنوی، محمد رشیدی، برای نظارت بر هیئت‌رئیس‌ه هم‌علیرضا سلیمی، محمدحسین فرهنگی، محسن بیرهادی، سید نظام‌الدین موسوی، علی‌رضایی نامزد شده‌اند. همچنین باید یادآوری کرد که جلسات آتی مجلس در کم‌پایاد شدن لیست نامزدها نقش مهمی دارد و ممکن است تا روز چهارشنبه، که انتخابات برگزار می‌شود، این لیست به‌ویژه در بخش دبیران و ناظران هیئت رئیسه دچار تغییرات بسیار شود. اما ذبیح‌ا... اعظمی، نماینده جیرفت و عنبرآباد،

در باره تغییرات احتمالی ترکیب هیئت رئیسه در انتخابات پیش‌رو به «تابناک» گفت: درباره انتخابات هیئت رئیسه می‌توان گفت که قطعاً هیئت رئیسه مجلس در انتخابات چهارشنبه تغییر خواهد کرد، ولی این تغییر شامل حال رئیس‌نمی‌شود آقای قالیباف رئیس می‌ماند. همچنین حسین امامی‌راد، نماینده چناران و عضو کمیسیون تحقیقات و آموزش مجلس، به «تابناک» گفت: درباره انتخابات چهارشنبه می‌توان گفت که آقای قالیباف قطعاً رئیس خواهد ماند و شاید رأی ایشان دچار تغییراتی نسبت به دوره گذشته شود. اما امکان تغییر در هیئت‌رئیس‌ه وجود دارد، چون افراد بسیاری برای این سمت‌ها کاندیدا شده‌اند و این بخش از هیئت‌رئیس‌ه دچار تغییرات خواهد شد.

است، بلکه همسایه درگیر جنگ عمان هم دلگرم و امیدوار به تقویت مناسبات سیاسی ایران و عمان است.

- **ظرفیت بالقوه عمان در میانجیگری سیاسی**

تاریخ روابط سیاسی تهران مسقط در دهه اخیر نشان می‌دهد که عمان همواره به عنوان یک واسطه سیاسی مطمئن در روابط دیپلماتیک جمهوری اسلامی با کشورهای غربی نقش آفرینی کرده و به‌باور ناظران و کارشناسان، سلطان قابوس در پنج دهه سلطنت خود، نقش انکارناپذیری در سیاست خارجی ایران داشته است. حسن‌هایی‌زاده کارشناس مسائل خاورمیانه، در گفت و گو با «ایلنا» به تشریح اهداف سفر رئیس‌جمهور در توسعه روابط دو جانبه پرداخته است و می‌گوید: مسئله مهم‌تر از نظر سیاسی، مربوط به جایگاه عمان در شکست بن بست پیش آمده در مذاکرات وین است، زیرا مسقط همواره یک واسطه

نمایندگان قوه مقننه در سال اول روز هشتم خرداد ۹۹، محمد باقر قالیباف را با ۲۳۰ رأی از مجموع ۲۶۴ رأی مأخوذه به عنوان رئیس مجلس انتخاب کردند. در نخستین دوره انتخابات هیئت رئیسه مجلس یازدهم همچنین امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، نایب‌رئیس اول و علی‌نیکزاد، نایب‌رئیس دوم، و احمد امیرآبادی فراهانی، سید ناصر موسوی لاریجانی، حسینعلی حاجی‌دلیگانی، محسن دهنوی، روح‌ا... متفکر آزاد، علی‌کریمی فیروزجایی، حجت الاسلام علیرضا سلیمی، محسن پیرهادی، محمدحسین فرهنگی به عنوان دبیر انتخاب شدند. پنجم خرداد ۱۴۰۰ دومین دوره انتخابات هیئت رئیسه مجلس، به علت ملاحظات بهداشتی در دوره شیوع کرونا برای اولین بار به صورت الکترونیکی برگزار شد. در این انتخابات چهار نفر از ترکیب دوازده نفره هیئت‌رئیس‌ه تغییر کرد. محمد باقر قالیباف در رقابت با فریدون عباسی با ۲۲۰ رأی در برابر ۱۸ رأی پیروز و برای دومین بار رئیس مجلس شد و علی‌نیکزاد، نماینده اردبیل، با ۲۰۶ رأی به عنوان نایب اول و عبدالرضا مصری، نماینده کرمانشاه، با ۲۰۵ رأی به عنوان نایب دوم انتخاب شدند. نمایندگان مجلس همچنین در جریان انتخاب دبیران هیئت رئیسه در سال دوم، روح‌ا... متفکر آزاد، محسن دهنوی، علی‌کریمی فیروزجایی، محمد رشیدی، مجتبی یوسفی، حسینعلی حاجی‌دلیگانی را به عنوان دبیران هیئت‌رئیس‌ه مجلس انتخاب کردند. بدین ترتیب، موسوی لاریجانی و امیرآبادی فراهانی جای خود را به مجتبی یوسفی و محمد رشیدی دادند. سید نظام‌الدین موسوی، نماینده مردم تهران، هم جایگزین محمدحسین فرهنگی، نماینده مردم تبریز، در هیئت‌رئیس‌ه شد.

خاص خود دنبال شود و از اینکه سایه موضوع یمن روی مذاکرات بغداد انداخته شود، خارج گردد. ما امیدواریم که روابط دو جانبه در دستور کار مذاکرات بغداد قرار گیرد... زارعی بیان کرد: سیاست اعلامی ایران این است که درباره مسائل منطقه و قدرت منطقه‌ای و نظامی خود با هیچ‌کس مذاکره نمی‌کند. لذا اگر در اینجا با آمریکا یا عوامل آمریکا مانند عربستان مذاکره کند، این موضوع می‌تواند برای ایران خطرانی داشته باشد و خط قرمز جمهوری اسلامی را درباره مذاکره نکردن در خصوص مسائل منطقه‌ای تضعیف کند. مانیا باید وارد جاده مذاکراتی بشویم که به‌جرام‌های دیگری در مقابل ایران باز است، در حالی که هنوز به‌جرام‌هسته‌ای به سرانجام نرسیده‌است، این گفت و‌گو‌ها نباید ما را به‌جرام دیگری روبه‌رو کند. یوسف‌بن علوی، وزیر امور خارجیه پیشین عمان، در نشست ایران و جهان عرب در دوحه، توجه به منافع کشورها در روابط با یکدیگر را عاملی برای استحکام روابط بین‌آن‌ها دانست و درباره نقش اعراب در به‌نتیجه‌رساندن به‌جرام‌گفت: این پرونده بسیار مهم است. ایران با بومی‌سازی فناوری هسته‌ای و بر مبنای حقوق ملی به دستاوردی رسیده است که غرب اجازه داد آمریکایی‌ها از علاقه ما به برقراری روابط با عربستان سوءاستفاده کنند. گفت و‌گو با عربستان باید در کانال

- **نیاید وارد جاده مذاکراتی شویم**

آن‌طور که «ایسنا» روایت کرده است، یک کارشناس مسائل غرب آسیا در نشست آینده روابط ایران و عربستان گفت: نیاید اجازه داد آمریکایی‌ها از علاقه ما به برقراری روابط با عربستان سوءاستفاده کنند. گفت و‌گو با عربستان باید در کانال

سایه روشن

شهادت پاسدار مدافع حرم در اقدام تروریستی در تهران

روابط عمومی کل سپاه در اطلاعیه‌ای با اعلام خبر اقدام جنایتکارانه تروریستی ضدانقلاب و عوامل وابسته به استخبار جهانی در شهادت یکی از مدافعان سرافراز حرم، افزود: عصر یکشنبه در یکی از کوچه‌های منتهی به خیابان مجاهدین اسلام در شرق تهران، مدافع حرم «سرهنگ پاسدار صیاد خدایی» هدف جنایت تروریستی ضدانقلاب و عوامل وابسته به استخبار جهانی قرار گرفت. این اطلاعیه با تبریک و تسلیت شهادت این مدافع سرافراز حرم به خانواده معظم وی، تأکید کرده است: اقدام لازم برای شناسایی و دستگیری ضارب یا ضاربین، پیش‌بینی و در حال انجام است.

فارس

جامعه اسلامی بدون حضور مردم ناقص می‌ماند

حجت الاسلام عباس کعبی، عضو مجلس خبرگان رهبری، با تأکید بر اینکه جامعه و مردم، ستون مدیریت جامعه اسلامی هستند، بیان کرد: جامعه اسلامی بدون حضور مردم ناقص می‌ماند. معیارها، ضوابط و ملاک‌های حضور مردم در صحنه باید به‌گونه‌ای باشد که منجر به تشکیل جریان‌های انحرافی به عنوان مطالبه‌گری و عدالت خواهی نشود.

ایسنا

قیمت بنزین افزایش نمی‌یابد

علی‌نهادری جهرمی، سخنگوی دولت، گفت که دولت هیچ گونه تصمیم یا حتی برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین یا سایر فراورده‌های نفتی ندارد. مالک شریعتی نیاسر، عضو کمیسیون انرژی مجلس، تأکید کرد: نه مجلس، مجوزی برای افزایش قیمت حامل‌های انرژی داده است و نه دولت چنین قصدی دارد.

ایرنا

دولت باور دارد مردم باید در جریان امور قرار بگیرند

محمدصادق خیاطیان، رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، یادآور شد: باور این دولت این است که مردم باید در جریان امور قرار بگیرند و مشارکت بیشتری داشته باشند. نباید از جلوه‌های مختلف این موضوع غفلت کرد و باید برای مشارکت مردم بیشتر تلاش شود.

ایرنا

تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام در اولویت دولت است

معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت: اولویت دولت، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام در کشور است و طرح‌جدیدی آغاز نخواهد شد، مگر اینکه اولویت آن‌ها مشخص شود. سیدصوت مرتضوی بیان کرد: دولت با یک تصمیم شجاعانه توانست در بازه زمانی کوتاه، سواحل را که در سراسر کشور در اختیار دستگاه‌های اجرایی بود، آزاد کند. پذیرش عضویت دائم ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای و حضور فعال در سازمان همکاری اکو و همچنین مجمع کشورهای صادرکننده گاز، قرار داد سوآپ گازی و عبور از بحران‌های انرژی، برخی از فعالیت‌های دولت از زمان آغاز به‌کار است.

ایرنا

رئیس‌جمهور جلوی نفوذ رانت‌خواران به دولت را بگیرد

ابراهیم رضایی، نماینده مجلس، گفت: رئیس‌جمهور تادیر نشده، جلوی نفوذ رانت‌خواران به دولت را بگیرد، زیرا این نفوذ از جاسوس دشمن هم ویران‌کننده‌تر بوده و نتیجه آن خیانت به کشور است.

فارس

انتصاب دستیار رئیس‌جمهور در «مردمی‌سازی دولت»

آیت ا... سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور، در حکمی، سید احمد عبودتیان را به عنوان «دستیار رئیس‌جمهور در امر مردمی‌سازی دولت» منصوب و همه مقامات و دستگاه‌های دولتی را در راستای تحقق انتظاراپوست این حکم، مکلف به همکاری با وی کرد.

فارس

در یافتنی مسئولانی که به سفرهای خارجی می‌روند، شفاف شود

غلامعلی کوهساری، نماینده مجلس، خواستار شفاف‌سازی نتیجه سفرهای خارجی بر خی مسئولان و نماینده‌های مجلس و میزان دریافتی آن‌ها از این سفرها شد.

ایرنا

دولت‌رئییی در حال آواربرداری است

سیدکمال‌الدین سجادی، سخنگوی جبهه پیروان خط امام و رهبری، درباره سیاست حذف ارز ترجیحی دولت سیزدهم گفت: با توجه به سیاست‌های دولت قبل، این دولت در حال آواربرداری و پرداخت بدهی است. موضوع باران‌ها نیز به دلیل مشکلات اقتصادی و گرانی‌ها بسیار مهم است. هرچند این دست‌از مشکلات مانند بحران مواد غذایی در اروپا، خاورمیانه واکراین در جهان نیز به وجود آمده است.

مهر

اصلاح یارانه‌ها به بهبود اقتصادی منتج شود

حسینعلی حاجی‌دلیگانی، عضو هیئت رئیسه مجلس، گفت: هدفمندی جدید یارانه‌ها باید به شکلی باشد که وضعیت اقتصادی به سمت بهبود حرکت کند. نه اینکه اکسیژن هم در میانه کار قطع شود و تازه آسیب بیشتری هم به بیمار وارد شود.

خانه ملت

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

عرب‌هاشمی

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

پنجمین

محمد خسروی

در حوزه مذاکرات فرمانطقه‌ای همچنان مذاکرات بین‌ه‌سرا انجام نرسیده و نمی‌توان باطمینان از احیای این توافق سخن گفت و از طرف دیگر، مذاکرات ایران و عربستان هم پس از وقفه‌ای دوباره آغاز شده‌است. اما سؤال اینجاست که اساس این مذاکرات چه ارتباطی باهم می‌توانند داشته باشند. عربستان با ایران شفاف نیست، در همین راستا خبرها حاکی از آن است که معاون وزیر دفاع عربستان سعودی در سفر به واشینگتن به مقامات آمریکا درباره نقش ایران در منطقه گفت وگو کرد. به گزارش روزنامه اماراتی نشنال، خالد بن سلمان، معاون وزیر دفاع عربستان سعودی، که برای دیدارهای دوجانبه کمیته مشترک برنامه‌ریزی راهبردی سعودی با مقامات دولت آمریکا راهی واشینگتن شده بود، در این گفت‌وگوها درباره آنچه فعالیت‌های ثابت‌زدای ایران، عنوان شده، همچنین درباره همکاری منطقه‌ای با آمریکا گفت وگو کرده است.

- **تحلیل یک اندیشکده**

«مذاکرات ایران و عربستان می‌تواند به شکست بن بست در مذاکرات چندجانبه برای احیای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ ایران کمک کند.» این یکی از نکات اصلی